Права й обов’язки учасників

Права й обов’язки учасників зовнішнього незалежного оцінювання визначено

Порядком проведення зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти

1. **Учасник зовнішнього незалежного оцінювання має право на:**

1) доступ до інформації про:

- програми зовнішнього оцінювання;
- форми завдань сертифікаційних робіт;
- строки та порядок проведення зовнішнього оцінювання;
- час і місце проведення зовнішнього оцінювання;
- використання в пунктах зовнішнього оцінювання технічних пристроїв, необхідних для здійснення контролю за проведенням зовнішнього оцінювання;
- порядок визначення, спосіб та час офіційного оголошення результатів зовнішнього оцінювання;

2) виконання сертифікаційних робіт, розроблених згідно з програмами зовнішнього оцінювання, затвердженими наказами Міністерства освіти і науки України;

3) проходження зовнішнього оцінювання з установленої Міністерством освіти і науки України кількості навчальних предметів;

4) ввічливе та неупереджене ставлення до себе з боку осіб, відповідальних за організацію та проведення зовнішнього оцінювання;

5) безпечні умови під час проходження зовнішнього оцінювання;

6) отримання безкоштовної медичної допомоги в пункті зовнішнього оцінювання (у разі потреби);

7) оскарження процедури проведення та результатів зовнішнього оцінювання (апеляцію);

8) ознайомлення зі своєю сертифікаційною роботою після оголошення результатів зовнішнього оцінювання з відповідного навчального предмета, отримання засвідченої копії такої роботи.

2. Учасник зовнішнього оцінювання зобов’язаний:

1) ознайомитися Порядком, дотримуватися його вимог;

2) своєчасно прибути до пункту зовнішнього оцінювання із сертифікатом зовнішнього незалежного оцінювання і документом, на підставі якого особу зареєстровано для участі в зовнішньому оцінюванні (серія (за наявності) та номер якого вказані в Сертифікаті), а у разі, якщо такий документ було визнано недійсним (у тому числі у зв’язку із втратою, обміном, скасуванням, закінченням терміну дії), – іншим документом, що посвідчує особу;

3) ввічливо ставитися до учасників зовнішнього оцінювання і працівників пункту зовнішнього оцінювання;

4) виконувати вказівки та вимоги працівників пункту зовнішнього оцінювання щодо процедури проходження зовнішнього оцінювання;

5) після завершення часу, відведеного для виконання сертифікаційної роботи, повернути матеріали зовнішнього оцінювання (крім зошита із завданнями сертифікаційної роботи) працівникам пункту зовнішнього оцінювання;

6) виконувати сертифікаційну роботу на робочому місці, визначеному Українським центром;

7) виконувати та оформляти сертифікаційну роботу згідно з правилами, зазначеними в зошиті із завданнями;

8) до виходу з пункту зовнішнього оцінювання надати уповноваженій особі Українського центру оцінювання якості освіти (далі – уповноважена особа Українського центру) Сертифікат для проставляння відмітки про проходження зовнішнього оцінювання.

3. Учаснику зовнішнього оцінювання забороняється:

1) приносити до пункту зовнішнього оцінювання небезпечні предмети або речовини, що становлять загрозу для життя та здоров'я людини;

2) використовувати в пункті зовнішнього оцінювання засоби зв'язку, пристрої зчитування, обробки, збереження та відтворення інформації;

3) протягом часу, відведеного для виконання сертифікаційної роботи:

- заважати іншим учасникам зовнішнього оцінювання виконувати роботу;
- спілкуватися в будь-якій формі з іншим учасником зовнішнього оцінювання під час виконання сертифікаційної роботи;
- списувати відповіді на завдання сертифікаційної роботи в іншого учасника зовнішнього оцінювання;

- виносити за межі аудиторії зошити із завданнями сертифікаційної роботи, їх окремі аркуші, бланки відповідей;
- мати при собі або на своєму робочому місці засоби зв'язку, пристрої зчитування, обробки, збереження та відтворення інформації, а також окремі елементи, які можуть бути складовими частинами відповідних технічних засобів чи пристроїв, друковані або рукописні матеріали, інші засоби, предмети, прилади, що не передбачені процедурою зовнішнього оцінювання (крім дозволених виробів медичного призначення, про наявність яких учасник зовнішнього оцінювання повинен повідомити працівникам пункту зовнішнього оцінювання до початку виконання роботи);

4) псувати майно закладу, у приміщенні якого розміщується пункт зовнішнього оцінювання, чи майно осіб, які перебувають у такому пункті;

5) персоналізувати сертифікаційну роботу.

4. У разі порушення однієї або кількох вимог, передбачених підпунктами 3, 4 пункту 2, підпунктами 1 – 4 пункту 3, учасник зовнішнього оцінювання за вимогою осіб, відповідальних за організацію та проведення зовнішнього оцінювання, має повернути їм матеріали зовнішнього оцінювання та залишити пункт зовнішнього оцінювання.

Для отримання повторного Сертифіката через наявність у Сертифікаті помилок учасник має подати до одного з [регіональних центрів оцінювання якості освіти](#) :

- заяву;
- копію платіжної квитанції про відшкодування витрат на виготовлення (та у разі потреби — надсилання поштою) повторного Сертифіката;
- дві однакові фотокартки для документів (чорно-білі або кольорові) розміром 3 × 4 см із зображенням, що відповідає досягнутому віку учасника;
- Сертифікат, на заміну якого виготовляють повторний Сертифікат;
- копію документа, на підставі якого учасника зареєстровано для участі у зовнішньому незалежному оцінюванні (якщо неможливо зробити копію реєстраційного документа через те, що його немає, подають копію іншого документа, що посвідчує особу володільця Сертифіката, а також офіційне підтвердження достовірності

інформації, яка містилися в реєстраційному документі).

Для отримання повторного Сертифіката **через зміну (корекцію) статевої належності** особи, якій було видано Сертифікат, учасник має подати до одного з регіональних центрів оцінювання якості освіти :

- заяву;
- копію платіжної квитанції про відшкодування витрат на виготовлення (та у разі потреби — надсилання поштою) повторного Сертифіката;
- дві однакові фотокартки для документів (чорно-білі або кольорові) розміром 3 × 4 см із зображенням, що відповідає досягнутому віку учасника;
- Сертифікат, на заміну якого виготовляють повторний сертифікат;
- копію паспорта громадянина України;
- копію форми первинної облікової документації № 066-3/о «Медичне свідоцтво про зміну (корекцію) статевої належності».

На копіях документів, що подають для виготовлення повторного Сертифіката, мають бути напис про засвідчення документа, який складається зі слів «Згідно з оригіналом» (без лапок), особистий підпис учасника, його ініціали (у разі оформлення заяви щодо виготовлення повторного Сертифіката законним представником учасника ЗНО — особистий підпис законного представника, його ініціали, прізвище), дата засвідчення копії.

Заяви щодо повторного Сертифіката буде розглянуто у строки, визначені Законом України «Про звернення громадян».

Поради батькам

З **1 лютого** стартуватиме реєстрація для участі в зовнішньому незалежному оцінюванні 2022 року. Та випускники розпочали активну підготовку до важливих випробувань у їхньому житті – випускних і вступних іспитів – ще у вересні, а то й раніше.

Дівчата та хлопці, визначаючись із планами на майбутнє і готуючись до ЗНО, сподіваються на підтримку батьків. Причиною хвилювання можуть бути сумніви в знаннях та здібностях, стрес через незнайому ситуацію або відповідальність перед батьками і школою / ліцеєм / коледжем / технікумом. Тому дуже важливо усвідомити, що іспит – це не випробування, а можливість виявити себе і набути досвіду.

Тож у пригоді стануть слушні поради психологів. Зокрема, Світлана Ройз пропонує малювати ментальні карти, що допоможуть систематизувати інформацію, а під час іспиту – застосовувати стабілізаційні практики.

Психологи також радять батькам не акцентувати уваги на кількості балів, яку дитина отримає на ЗНО, пояснити їй, що кількість балів – не показник знань та успішності, відтак сформувати спокійне ставлення до процедури тестування.

Український центр оцінювання якості освіти пропонує батькам рекомендації, що допоможуть їхнім дітям упевненіше почуватися під час ДПА та ЗНО.

Для початку з’ясуймо відповіді на такі запитання: чи є ДПА тим самим, що й ЗНО? які предмети треба проходити на ДПА, а які – на ЗНО? яким буде тест із математики у 2022 році? українська мова чи українська мова і література: який тест вибрати?

Державна підсумкова атестація (ДПА) – це оцінювання результатів навчання учнів за ключовими предметами у школі. Вона фіксує якість середньої освіти у 4-му, 9-му і 11-му класах. ДПА впливає на середній бал свідоцтва про здобуття повної загальної середньої освіти (атестата), який враховують при розрахунку конкурсного бала під час вступу. Із 2015 року результати ЗНО для випускників шкіл стали зараховувати як оцінки за ДПА (за шкалою 1–12 балів) і зазначати в додатку до свідоцтва про здобуття повної загальної середньої освіти (атестата). Щоб результати ЗНО зарахували як оцінки за ДПА, потрібно вказати на це під час реєстрації.

Перелік предметів ДПА щороку визначає Міністерство освіти і науки України. Так, цьогоріч випускники закладів загальної середньої освіти проходитимуть ДПА з чотирьох навчальних предметів. Перший – українська мова, другий – математика, третій – або історія України (субтест «Історія України 1914 р.– початку XXI ст.»), або іноземна мова (англійська, німецька, французька, іспанська) – на вибір випускника/випускниці. Четвертий предмет – один із запропонованого переліку (історія України, іноземна мова (англійська, іспанська, німецька або французька), біологія, географія, фізика, хімія). Зауважимо, що для зарахування оцінок за ДПА можна вибрати й іноземну мову (англійську, німецьку, французьку, іспанську), й історію України та пройти ЗНО з цих предметів.

Зовнішнє незалежне оцінювання (ЗНО) – інструмент забезпечення рівного доступу до вищої освіти. З 2008 року результати ЗНО (за шкалою 100–200 балів) використовують для визначення конкурсного бала під час відбору осіб, які вступають на навчання до закладів вищої освіти для отримання ступеня молодшого бакалавра, бакалавра на основі повної загальної освіти.

У 2022 році кожен зареєстрований учасник / кожна зареєстрована учасниця має право безоплатно пройти тести щонайбільше з п'яти навчальних предметів. Обов'язкових предметів ЗНО немає, натомість особа, яка має бажання вступати до закладу вищої освіти, самостійно визначає, результати яких тестів їй потрібні для вступу на ту чи ту спеціальність. Перелік таких предметів визначено Умовами прийому на навчання до закладів вищої освіти України у 2022 році

.

Для того щоб знизити рівень тривоги з приводу процедури ЗНО, варто пройти **пробне ЗНО.**

Такий досвід допоможе ознайомитися з організаційними умовами проведення тестування (з порядком доступу до пункту тестування і робочого місця, особливостями роботи із бланками відповідей тощо), структурою та змістом тестових зошитів, а також з’ясувати рівень своїх навчальних досягнень і, як наслідок, уникнути зайвого хвилювання та зосередитися під час основної сесії саме на виконанні тестових завдань.

Реєстрація для участі у пробному ЗНО-2022 триватиме протягом 5 22 січня 2022 року .
Зареєструватися можна буде на
сайтах
регіональних центрів оцінювання якості освіти.

Пробне тестування з української мови, української мови і літератури **відбудеться 19 березня** , з історії України, з математики, математики (завдання рівня стандарту), з біології, з географії, з фізики, з хімії, а також з іноземних мов (англійської, іспанської, німецької та французької) –
26 березня
. У день проведення пробного ЗНО кожен зареєстрований учасник може скласти тест з одного навчального предмета.

Результати пробного ЗНО-2022 для осіб, які введуть свої відповіді на спеціальному сервісі, буде оприлюднено на їхніх інформаційних сторінках 25 березня з української мови, української мови і літератури, 1 квітня — з інших навчальних предметів.

Пробне зовнішнє незалежне оцінювання є платною послугою для учасників та неприбутковою для організаторів і проводиться за кошти фізичних і юридичних осіб. Вартість тестування буде визначено регіональними центрами оцінювання якості освіти до 20 грудня 2021 року.